

e - ඉගෙනුම් පියස සුවෙන් පෙරට

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
මිනුවන්ගොඩ

01 - පාඩම- දෙවන කොටස

දිශාව හඳුනා ගැනීම

සැලැස්මක් ඇදීමේදී දිශාව සටහන් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් වේ. දිශාව නිවැරදිව හඳුනා ගැනීමට මාලිමා යන්ත්‍රය උපයෝගී කරගනී.

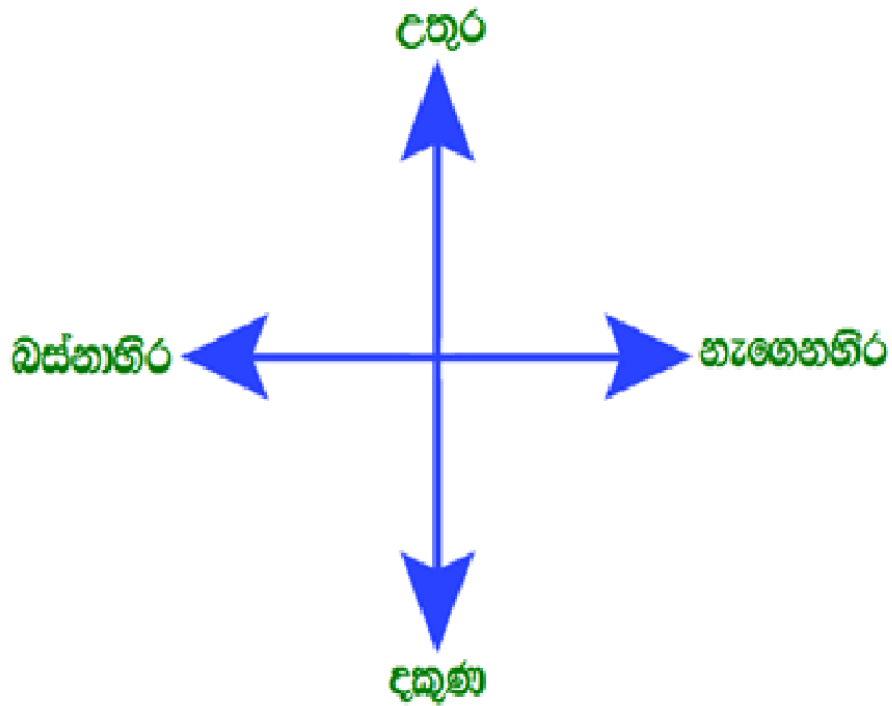

මාලිමා යන්ත්‍රය

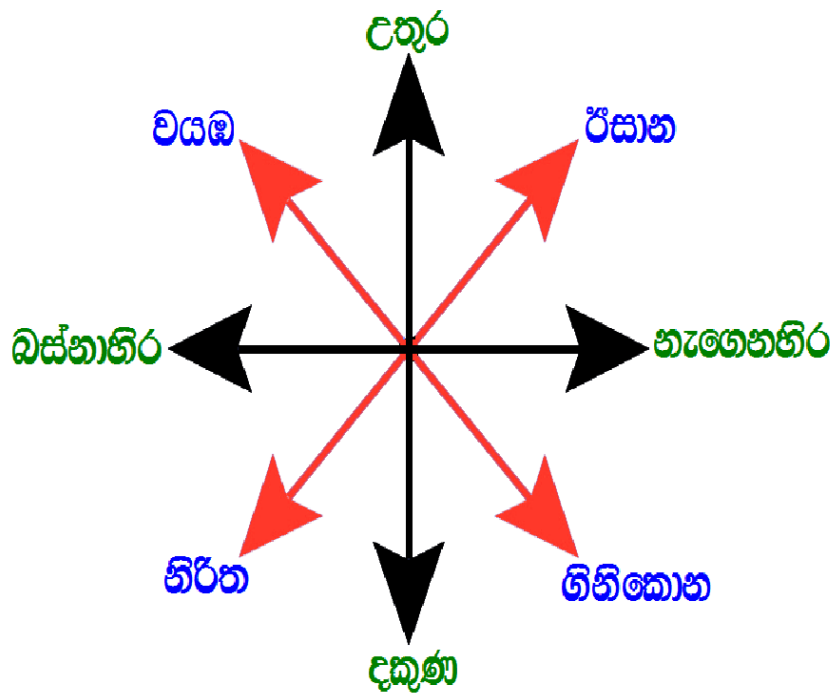
මාලිමා යන්ත්‍රය උපයෝගී කරගෙන උතුරු දිශාව හඳුනා ගත හැක. උතුරු දිශාව හඳුනා ගත් පසු අනෙකුත් දිශාවල පිහිටීම නිශ්චිත ව හඳුනා ගත හැක

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

ප්‍රධාන දිශා

අනු දිශා

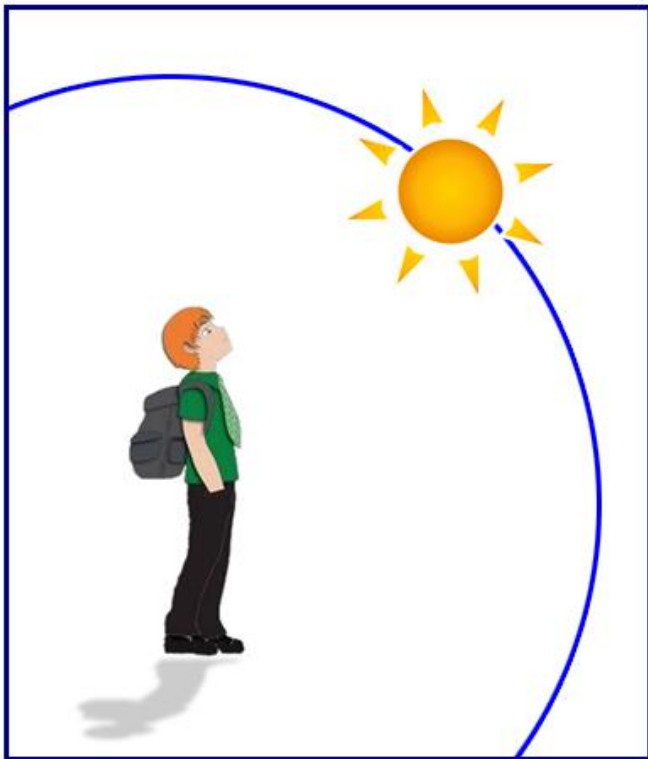

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

ක්‍රියාකාරකම 01

රූපය නිරීක්ෂණය කර හිස්තැන් පුරවන්න.

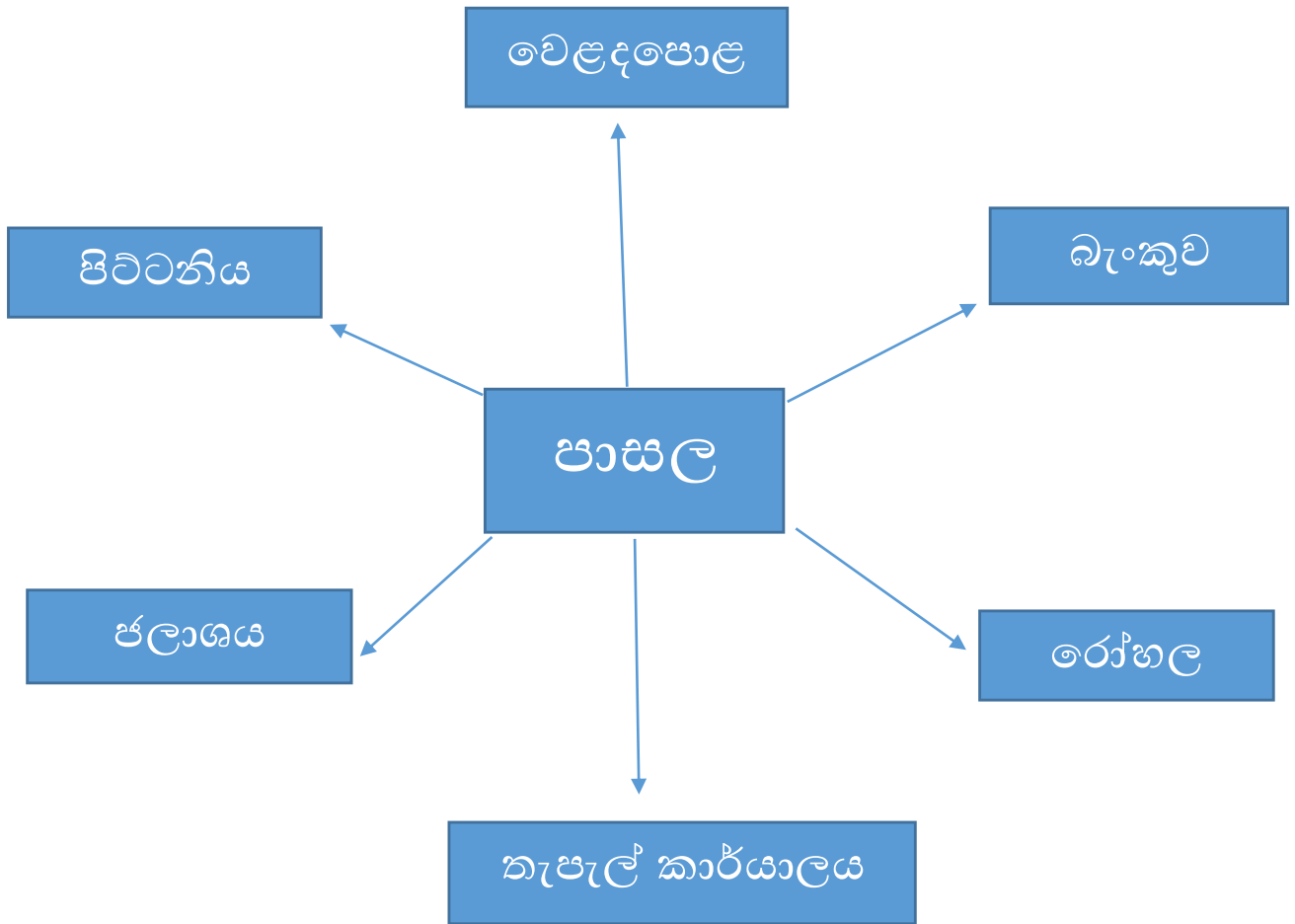
01. උතුරු දිශාව හා නැගෙනහිර දිශාව අතර දිශාව පිහිට ඇත.
02. නැගෙනහිර හා දකුණ අතර පිහිටියේ දිශාවයි.
03. දිශාව දකුණ හා බස්නාහිර අතර පිහිට ඇත.
04. බස්නාහිර හා උතුර අතර දිශාව පිහිට ඇත.

මාලිමාවක් නොමැති අවස්ථාවක හිරු උදාවන දිශාවට මුහුණලා සිටගත් විට, දකුණු අත පිහිටන දිශාවෙන් දකුණු දිශාව පෙන්වුම් කෙරේ. වම අත පිහිටන දිශාවෙන් උතුරු දිශාව පෙන්වුම් කෙරේ.

ඒ අනුව අනෙක් දිශාවන්ද හඳුනා ගත හැක.

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

ක්‍රියාකාරකම

ඉහත රූපය නිරීක්ෂණය කර පාසලේ සිට බලන විට කොටුවේ දක්වා ඇති ස්ථාන පිහිටා ඇති දිශා නම් කරන්න.

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

පාසල හා අවට වටපිටාවේ කාලගුණය

කාලගුණය

- යම්කිසි ස්ථානයක කෙටි කාලයක් තුළ පවතින වායුගෝලයේ ස්වභාවය කාලගුණය ලෙස හැඳින්වේ.
- කාලය හා ප්‍රදේශය අනුව කාලගුණික තත්ත්වය වෙනස් වීම එහි සාමාන්‍ය ස්භාවය යි. ඒ අනුව තිබිය හැකි කාලගුණික තත්ත්වයන්,
 - වැසිබර කාලගුණය
 - උණුසුම් කාලගුණය
 - සුළං සහිත කාලගුණය
 - මිදුම් සහිත කාලගුණය
 - වියළි කාලගුණය

වැසිබර කාලගුණය

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

උණුසුම් කාලගුණය

සුළං සහිත කාලගුණය

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

මිදුම් සහිත කාලගුණය

වියළි කාලගුණය

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

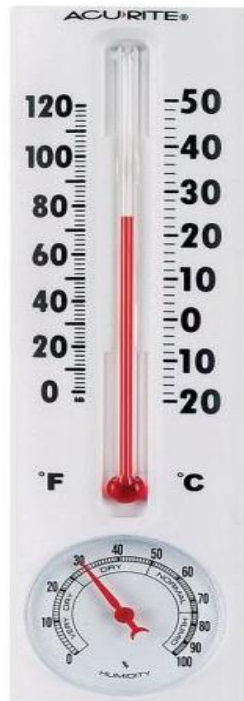
ක්‍රියාකාරකම

01. කාලගුණික අංග නම් කරන්න.
02. විවිධ මාධ්‍ය මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති කාලගුණ වාර්තා කිහිපයක් අභ්‍යාස පොතේ සටහන් කරන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් විවිධ ස්ථාන වල කාලගුණික අංග පිළිබඳව එදිනෙදා රැස් කරගන්නා තොරතුරු පදනම්ව කාලගුණික වාර්තා සකස් කරනු ලැබේ. කාලගුණික අංග මැනීම සඳහා වර්තමානයේ දී දියුණු උපකරණ භාවිතා කෙරේ.

උෂ්ණත්වය

කාලගුණික අංග අතර මූලිකාංගය වන්නේ උෂ්ණත්වයයි. උෂ්ණත්වය හා තාපය ලබාදෙන්නේ සූර්යයා ය. උෂ්ණත්වමානය මගින් උෂ්ණත්වය මැනිය හැක. උෂ්ණත්වය මනිනු ලබන්නේ සෙල්සියස් අංශක හෝ ෆැරන්හයිට් අංශක වලිනි.

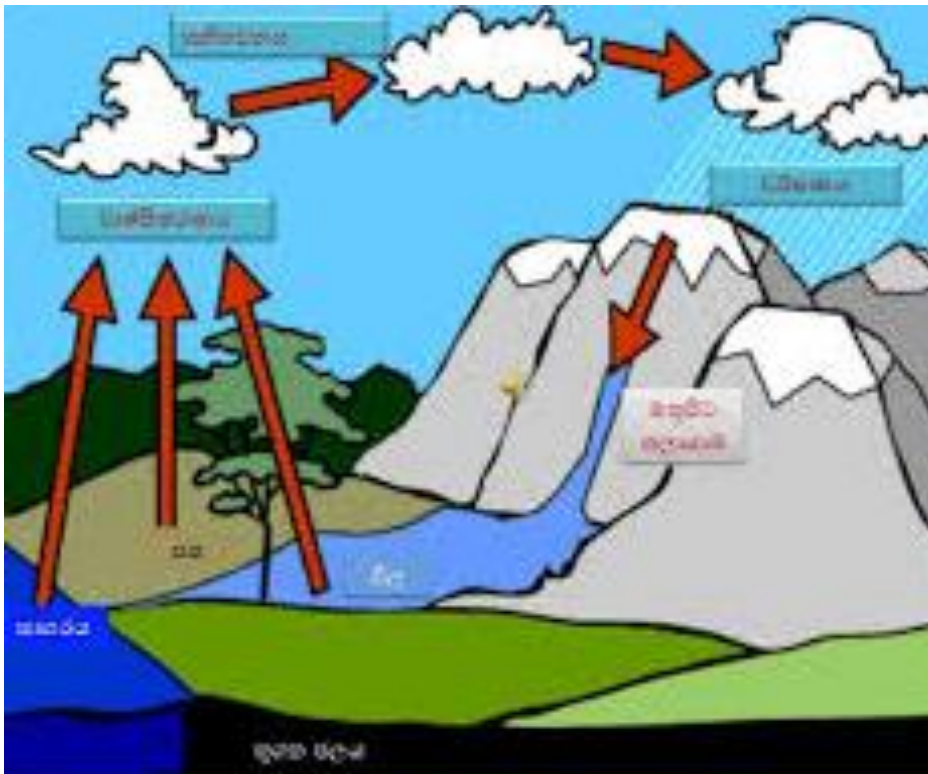
භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

වර්ෂාපතනය

ජල වාෂ්ප සන්නිවනය වීමෙන් වලාකුළු නිර්මාණය වේ. එමගින් වර්ෂාව ඇති වේ. වර්ෂාමානයක් උපයෝගී කරගෙන වර්ෂාව මැනිය හැක. වර්ෂාපතනය මිලිමීටර වලින් මනිනු ලැබේ.

වර්ෂාව ඇති වන ආකාරය

සූර්ය තාපය නිසා ගොඩබිම, සාගරය හා ගස්වැල් වල ඇති ජලය වාෂ්ප බවට පත් වේ. එම ජල වාෂ්ප ඉහලට නැග සිසිල් වී සන්නිවනය වේ. මෙමගින් වලාකුළු නිර්මාණය වී වර්ෂාව ලැබේ. මෙය ජල චක්‍රය ලෙස හැඳින්වේ.

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

ක්‍රියාකාරකම

01. වර්ෂාව මගින් අපට ලැබෙන ප්‍රයෝජන 3ක් ලියන්න.
02. වර්ෂාව ඇතිවීමට පෙර හා පසු පරිසරයෙහි දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ වගුවකින් දක්වන්න.

සුළං

අඩු පීඩනයක සිට වැඩි පීඩනයකට වායු තරංග ගලා යාම සුළං ලෙස හඳුන්වයි. තදින් හමන සුළං, සුළි සුළං, සැඩ සුළං ලෙසද අඩු වේගයකින් හමන සුළං, මද සුළං නමින්ද හඳුන්වයි. සුළං හමන දිශාව දැන ගැනීමට අප සුළං දිශා දර්ශකය භාවිතා කරනු ලබයි.

සුළං දිශා දර්ශකය

සුළගේ වේගය මැනීමට භාවිතා කරන උපකරණය අනිලමානයයි. සුළගේ වේගය මනිනු ලබන්නේ පැයට කිලෝමීටරවලිනි.

අනිලමානය

භූගෝල විද්‍යාව - 6 ශ්‍රේණිය

වලාකුළු

අහස දෙස බැලූ විට විවිධ හැඩයෙන් හා වර්ණයෙන් යුත් වලාකුළු දැක ගැනීමට පුළුවන. වර්ෂාව ඇති විමට පෙර අහසෙහි අදුරු පැහැති සහ වලාකුළු දක්නට ලැබේ.

ක්‍රියාකාරකම

01. කාලගුණික අංග, ඒවා මැනීමට භාවිතා කරනු ලබන උපකරණ හා එක් එක් උපකරණ සඳහා යොදාගනු ලබන මිනුම් ඒකක ඇසුරෙන් පහත වගුව පුරවන්න.

කාලගුණික අංග	මැනීමට භාවිතා කරනු ලබන උපකරණ	මිනුම් ඒකකය
උෂ්ණත්වය		
වර්ෂාපතනය		
සුළගේ වේගය		
සුළං හමන දිශාව		
වලාකුළු		

02. කාලගුණික තොරතුරු දැනගැනීමෙන් ඇති ප්‍රයෝජන මොනවාද?